

ACTA POLITOLOGICA

www.acpo.cz

INTERNETOVÝ RECENZOVANÝ ČASOPIS

2014 | Vol. 6 | No. 2 | ISSN 1803-8220

KLIMOVSKÝ, Daniel (2014). *Základy verejnej správy*. 2. přeprac. a dopl. vydání. Bratislava: Wolters Kluwer. 455 s. ISBN 978-80-8168-002-1.

RECENZE KAMILA ŠVECE

Tento článek podléhá autorským právům, kopírování a využívání jeho obsahu bez řádného odkazování na něj je považováno za plagiátorství a podléhá sankcím dle platné legislativy.

Internetový recenzovaný časopis vydává
Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze,
Katedra politologie Institutu politologických studií

KLIMOVSKÝ, Daniel (2014). *Základy veřejnej správy*. 2. přeprac. a dopl. vydání. Bratislava: Wolters Kluwer. 455 s. ISBN 978-80-8168-002-1.

V roce 2014 vyšlo v nakladatelství Wolters Kluwer druhé přepracované a doplněné vydání publikace *Základy veřejnej správy* od Daniela Klimovského. Ač sám autor působí primárně na Technické univerzitě v Košicích, není mezi českou odbornou veřejností neznámý. Jako vědecký pracovník působí na Univerzitě Palackého v Olomouci, publikoval několik článků v českých odborných časopisech a účastní se odborných konferencí zaměřených zejména na problematiku lokální politiky.

Hned v úvodu této recenze je třeba předeslat, že publikace je na vysoké úrovni a ač dle autora má být jen „*prvním stupínkem (...) k poznávání souvislostí spojených s veřejnou správou*“ (s. 9), podařilo se mu sepsat knihu, která se vztahuje na všechny podstatné a nezbytné sféry, které se veřejné správy dotýkají. Kniha je koncipována jako učebnice, čemuž částečně odpovídá i stavba kapitol (klíčová slova a stručné uvedení do problému na začátku a klíčové otázky na konci každé kapitoly). Celkových přibližně 450 stran publikace je rozděleno do třinácti kapitol.

První tři z nich (*Veřejná správa a její poznávání, Vývoj poznávání a přístupov v oblasti veřejnej správy – od staroveku po racionálnu byrokraciu, resp. od racionálnej byrokracie po súčasnosť*) jsou kapitolami vysvětlujícími obsah sousloví „veřejná správa“. Zaměřují se tedy na vymezení pojmu a jeho vícevýznamovost, ale také na vztah veřejné správy a vědeckého zkoumání. Autor ukazuje, jak vzájemně se ovlivňují *veřejná správa jako vědecká disciplína, veřejná správa jako objekt vědeckého zkoumání a veřejná správa jako studijní obor*. Pozitivem je, že se autor snaží uvádět problematiku v souvislostech. Proto na příslušném místě nechybí ani podkapitola zabývající se filosofií vědy a vědeckým poznáním (podkapitola 1.6). Studenti,

kterým se tak dostane publikace do ruky, se tak mají možnost seznámit i s úvodem do metodologie. Za přínosné považují kapitoly shrnující vývoj poznání v oblasti veřejné správy od starověku až po současnost. Jsou velmi dobře zpracovaným historickým přehledem, který informačně velmi pěkně zpracován. Jen bych si dovolil mírné postesknutí, že v případě racionální byrokracie či lidské racionality není více zmíněna a využita teorie racionální volby (zmínka na s. 79 se mi nejeví jako dostatečná).

Další tři kapitoly jsou dichotomické. V nich se autor na základě vzájemného vymezení *veřejného a soukromého* (kap. 4), *státu a společnosti* (kap. 5) a *politiky a administrativy* (kap. 6) snaží porozumět základním problémům, jež vznikají výkonem veřejné správy v praxi. Důležitost vymezení veřejného a soukromého je v tomto případě nezpochybnitelná. Autor i na základě historického vývoje ukazuje, jak se rozšiřovalo pojmání veřejnosti a jak se měnila flexibilní hranice mezi soukromým a veřejným. Daniel Klimovský se dotýká všech sfér, například role médií ve veřejném prostoru, vymezením veřejného a soukromého zájmu, veřejného a soukromého práva, veřejné a soukromé správy, ale i smíšené ekonomiky. Tematický záběr publikace je tedy široký. Dichotomie *stát a společnost* je kapitolou takřkájká čistě politologickou. Autor se v ní zabývá podstatou státu a jeho koncepcemi na straně jedné a občanskou společností na straně druhé. Za velmi podstatnou považují kapitolu šestou, v níž je analyzována dichotomie politiky a administrativy, která na předchozí navazuje. Její přínos spočívá především ve výborném přehledu koncepcí vztahů politiky a administrativy. Jak ukázaly nedávné debaty o tzv. služebním zákoně, povědomí české politické reprezentace a obecně české veřejnosti o

úloze administrativy ve státě je velmi malé. V kapitole jsou nastíněny různé přístupy ke *governance*, k ustavování politiků do jejich funkcí či možnosti analýzy vztahů mezi politiky a byrokracií. Podobných textů, jako je tato podkapitola, nebylo v českém prostředí publikováno mnoho.

Následující část – kapitoly sedm až deset – se zabývá různými dimenzemi veřejné správy. Autor jde v analýze do hloubky a zabývá se celým širokým kontextem, který se problematiky týká. Čtenáři je představena normativní dimenze veřejné správy (kap. 7), manažerská dimenze (kap. 8.), organizační dimenze (kap. 9) a etická dimenze veřejné správy (kap. 10). V jednotlivých částech jsou představeny různé koncepce manažerského vedení, organizačních struktur, důležitosti etických norem a teorií či otázky kvality právních norem, základy správního práva nebo formy činnosti veřejné správy.

Poslední tři kapitoly jsou spíše faktografické a zaměřují se podobu veřejné správy na Slovensku, resp. na území Slovenska: *Podoby verejnej správy na území Slovenska od stredoveku do zániku Rakúsko-Uhorska* (kap. 11), *Podoby verejnej správy na území Slovenska počas Československa (1918-1992)* (kap. 12) a *Náčrt súčasného systému verejnej správy a jeho podoby v Slovenskej republike* (kap. 13). Domnívám se, že i pro českého čtenáře je vývoj veřejné správy na Slovensku zajímavý a stojí za přečtení, a to nejen kvůli dvanácté kapitole, která se věnuje společnému československému státu. Kapitola třináctá je velmi přístupným zpracováním podoby veřejné správy na Slovensku, které je dostatečné k základnímu a nezbytnému přehledu. Mám-li shrnout poslední knihu Daniela Klimovského, je třeba ocenit, jak se zhostil nelehkého úkolu napsat přehlednou, přitom však přínosnou učebnici veřejné správy. Její záběr je široký: od práva, správní vědy, přes politologii až po ekonomii či sociologii. Ve své publikaci zachytil nejdůležitější momenty veřejné správy ve všech aspektech, a až

je publikace ve slovenském jazyce, nemělo by to být překážkou toho, aby se dočkala pozornosti i u české čtenářské obce. Myslím, že *Základy verejnej správy* si najdou místo i v sylabech kurzů českých univerzit.

Kamil Švec¹

¹ PhDr. Kamil Švec, Ph.D., katedra politologie Institutu politologických studií FSV UK v Praze. Kontakt: kamil.svec@fsv.cuni.cz.